

3. DEBATA PROGRAMOWA cz. 1 – PODSUMOWANIE

DEBATA PROGRAMOWA- CZĘŚĆ PIERWSZA 15.11.2018 – Zbiórka Komend Hufców

Komendy Hufców pracowały w czterech grupach w dwóch blokach tematycznych: strategia oraz model programu chorągwi.

Wspólnym założeniem obu paneli była dyskusja nad kierunkiem rozwoju ze strategii chorągwi:

Program to harcerska PRZYGODA, PRZYJAŹŃ i MĄDRE WYCHOWANIE, które zuchwale zmienia nasz świat, pomaga w budowaniu relacji, pobudza do działania i poszerza horyzonty. Celem całości działań w obszarze programowym jest kreowanie wzorców programowych, otwierających środowiska harcerskie i ich działania na zewnątrz - na otaczające nas inne społeczności, a także wypracowanie wspólnych standardów programowych oraz współpracy.

Praca odbywała się w czterech grupach:

- 1) **komendanci hufców powyżej 23 jednostek** (Warszawa-Żoliborz, Piaseczno, Warszawa-Praga-Południe, Warszawa-Praga-Północ, Grodzisk Mazowiecki, Nowy Dwór Mazowiecki, Pruszków);
- 2) **członkowie komend i instruktorzy hufców powyżej 23 jednostek** (Warszawa-Żoliborz, Warszawa-Mokotów, Warszawa-Ochota, Piaseczno, Warszawa-Wola, Praga-Południe, Błonie, Otwock, Praga-Północ, Pruszków);
- 3) **komendanci hufców poniżej 23 jednostek** (Zielonka, Ząbki, Celestynów, Piastów, Milanówek);
- 4) **członkowie komend i instruktorzy hufców poniżej 23 jednostek** (Ząbki, Piastów, Ursynów, Ursus-Włochy).

A) Strategia

Wybrane zagadnienia:

- stworzenie przestrzeni wymiany potrzeb, doświadczeń kadr hufców;
- kontynuowanie działań budujących relacje środowisk z różnych hufców (POZNAJ-POLUBISZ).

WNIOSKI z pracy grup:

Większe hufce (>23)

- w większości nie współpracują w obszarze programowym z innymi hufcami. Mają 3-5 imprez hufcowych w skali roku (niekiedy bardzo bogaty program hufca i korzystają z propozycji ogólnozwiązkowych). Dużo przedsięwzięć programowych toczy się przede wszystkim w drużynach i szczechach. Imprezy hufcowe mają na celu pracę z bohaterem

hufca, integrację środowisk hufca, zatem nie są to cele, które interesowałyby jednostki z innego hufca.

- Kilka dużych hufców (Warszawa-Żoliborz, Warszawa-Praga-Północ, Warszawa-Praga-Południe) nie czuje potrzeby organizowania wspólnych przedsięwzięć programowych z innymi hufcami. Drużynowi i komendanci szczepliów coraz częściej mówią o przepelnionym kalendarzu i braku miejsca na zbyt wiele imprez hufcowych.
- Piaseczno wyraźnie podkreślało sens i potrzebę organizacji chorągwiowych przedsięwzięć programowych w celu budowania wspólnoty chorągwi.
- Programowe przedsięwzięcia hufcowe finansowane są przez hufiec i odpowiadają na jego potrzeby.
- Hufce, które współpracują programowo z innymi hufcami to:
 - Praga-Południe z Wawrem (w zasadzie wszystkie działania programowe Pragi-Płd są otwarte dla Wawra i jednostki Wawra z nich korzystają). Wynika to przede wszystkim z historycznie kiedyś jednego hufca na ich obszarze działania. Ale także z mniejszych mocy przerobowych kadrowych Wawra w zakresie organizacji hufcowego programu.
 - Praga-Północ z Zielonką. Polega to na dzieleniu się Pragi-Płn z Zielonką w punkcie leśnym i w drugą stronę wsparciem swojej lokalizacją i dostępem do lasu i szkół przy lasach.
 - Nowy Dwór Mazowiecki z Legionowem – impreza muzyczna „Wiosenne czarowanie”.
 - Otwock sporadycznie z Celestynowem (Celestynów bierze udział w ich przedsięwzięciach).
 - Wiele drużyn hufców ma wpisane od lat w swój kalendarz programowy uczestnictwo w mokotowskim Arsenale np. Błonie, Otwock, Żoliborz, Piaseczno.

Hufce mniejsze (<23)

- Sygnalizują problemy kadrowe poza drużynowymi, którzy mogą być organizatorami programu.
- Współpracują rzadko, rzadziej niż kiedyś, głównie przy cyklicznych wydarzeniach.
- Preferują współpracę terytorialnie bliską z uwagi na lepszą komunikację oraz często wspólne lokalne wydarzenia i historię
- Mniejsze hufce zaproponowały by zbiórki kadry, odprawy odbywały się również na terenie hufców poza miastem.
- Zaproponowały zbiórki granatowych sznurów, również zbiórki w metodykach dla kadr drużyn.
- Programowcy zgłosili, by odbyła się konferencja dla kadr drużyn (warsztaty i formy pracy).

Pozostałe wnioski

- Hufce podwarszawskie mocno podkreślały swą odrębność i specyfikę działania we własnych społecznościach lokalnych. Można było także wywnioskować, iż czują większą potrzebę integracji programowej w chorągwi z innymi hufcami niż u hufców z dzielnic

warszawskich. Hufce podwarszawskie chciałyby wręcz zapraszać na chorągwiane przedsięwzięcia programowe inne hufce na swój obszar działania.

- Jeśli już program w Chorągwi to grupą docelową powinna być kadra drużyn, szczepów, zespołów instruktorskich hufca, instruktorzy. Również jest potrzeba stworzenia przestrzeni do poznania się kadry, by docelowo budować tożsamość chorągwianą.
- Prawdopodobnie istnieje potrzeba wspólnego działania programowego na poziomie chorągwi drużyn wędrowniczych, ale warto to przeanalizować głębiej tj. uzyskać tę informację bezpośrednio od tych drużyn.
- Warto rozważyć w związku z przepelnionym kalendarzem harcerskim wszystkich jednostek opracowanie chorągwianych propozycji programowych, które jednostki (drużyny, szczepy) mogłyby realizować samodzielnie np. sprawności, miana, odznaki.
- Najważniejszy jest jednak CEL przedsięwzięć programowych chorągwi – potencjalni odbiorcy muszą go znać i wiedzieć w jakim celu odbywa się przedsięwzięcie. (Nie może to „chyba” być jedynie integracja środowisk – to zbyt mało.) Powinno takie przedsięwzięcie zostawiać ślad dla uczestników.
- W przypadku Arsenалу czy 1 sierpnia – cel jest jasny - uczczenie rocznicy czy święta (plus cele wychowawcze).
- W strategii powinniśmy się zastanowić, jaka powinna być TOŻSAMOŚĆ chorągwi stołecznej? Jak ją odnaleźć i budować chorągwiany program wokół niej?
- Jest gotowość do dzielenia się programem poprzez wpisanie wspólny kalendarz wydarzeń programowych hufców, również z zaznaczeniem wydarzeń otwartych dla środowisk z innych hufców (powstał pomysł by w przypadku niewielkiego wydarzenia ograniczyć ilość patroli dodatkowych lub zaproponować współpracę - środowiska korzystają z programu ale również wspierają to wydarzenie kadrami ze swojego hufca).
- W ramach wymiany programowej między hufcami zaproponowano stworzenie bazy programowej - kontaktów, noclegów, miejsc zbiórek (lasy, muzea na terenie hufca, parki, miejsca ogniskowe, trasy na gry wędrówki).

B) Model programu Chorągwi Stołecznej ZHP

Hufce większe (>23)

- Hufiec Błonie - Potrzeba organizacji przez KH dużych, otwartych przedsięwzięć hufcowych otwartych na inne stołeczne hufce. Proces organizacyjny wspierany przez Komendę Chorągwi.
- Hufiec Warszawa-Praga-Południe - wzmożone wsparcie specjalności w postaci referatu specjalnościowego.
- Hufiec Warszawa-Żoliborz - „Kuznia pomysłów” inspirujący program chorągwi skierowany do Komend Hufców oraz instruktorów prowadzących hufcowe zespoły. Celem spotkań ma być stworzenie przestrzeni, do wymiany doświadczeń.
- Potrzeba zmiany formy promocji chorągwianych imprez programowych. Dotarcie do jak największej rzeszy instruktorów.
- Impreza skierowana tylko do instruktorów. Mająca na celu wymianę doświadczeń oraz poznanie się.

- Hufiec Warszawa-Ochota - zadbanie o rzetelną analizę potrzeb organizacji przedsięwzięć programowych.
- Podczas panelu komendanci zaproponowali stworzenie arkusza analizy potrzeb i możliwości poszczególnych hufców. Dzięki rzetelnej analizie ma powstać platforma moderowana przez Komendę Chorągwi, która będzie łączyć oferty dzielenia się wiedzą ze zgłoszonymi potrzebami pomocy. Ankieta powinna zawierać jak najwięcej pytań otwartych.

Hufce mniejsze (<23)

- Hufce mają liczne imprezy hufcowe, zloty, rajdy, festiwale - w każdym z hufców jest kilka imprez organizowanych dla środowisk.
- Jednakże wszyscy zgodnie uznali, że program chorągwiowy jest istotny. Przeszkody: termin, jakość, miejsce

Rozwiązania:

- metodyczne sprawdzanie terminów, propozycja - zebranie terminarza wszystkich hufców i wybranie miesięcy, w których dzieje się najmniej w hufcach i w tych miesiącach organizować imprezy chorągwiowe, lub z drugiej strony bardzo wcześnie ogłosić termin imprezy chorągwiowej i prosić hufce, aby w planowaniu swoich terminarzy dostosowali się do tego terminu (zagrożenie - jeśli hufce mają cykliczne imprezy w danym terminie nie będą chciały ich zmieniać na rzecz chorągwi). Dodatkowo warto by zbadać jakie dni są najbardziej odpowiednie do przedsięwzięć chorągwi.
- imprezy powinny mieć coś co trudno jest zrobić w hufcach - mikser jest doskonałym przykładem.
- Piastów, Ursynów i Ząbki optują bardziej za modelem, w którym hufce organizują imprezę chorągwiową na swoim terenie zapraszając na inne hufce; uważają za dobry pomysł wymianę międzyhufcową, widzą w tym potencjał. Natomiast Hufiec Warszawa-Ursus-Włochy jest bliżej modelu, w którym nie ma programu na poziomie chorągwi.
- W Hufcu Celestynów działa system wymiany programu między drużynami - drużyny organizują imprezy zapraszając inne jednostki do udziału.
- Komendanci uważają za mało atrakcyjny model robienia imprez „obowiązkowych” dla hufców oraz organizację imprezy dla wszystkich przez wybrany hufiec. Piastów i Celestynów zbliżają się bardziej do propozycji jednej dużej imprezy za parę lat, ale nie odrzucają opcji jednej imprezy na rok, natomiast Ząbki zdecydowanie są za coroczną imprezą.
- Impreza ma dawać harcerzom coś, czego hufce nie są w stanie dać; imprezy mogą być kierowane również do grona programowców - tak aby mogli wymieniać się doświadczeniami i ewentualnie, zapraszać się na robione przez siebie imprezy.
- Wszyscy jednakowo zauważyliśmy, że dużo prościej jest nam ze sobą współpracować, bo jesteśmy blisko siebie i powinniśmy z tego korzystać.